

**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BĦALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI**

MAGISTRAT DR. SIMONE GRECH

DISTRETT QORMI

Pulizija

vs

Lawrence Gerada

Illum, 16 ta' April, 2021

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjoni maħruġa fil-konfront ta' Lawrence Gerada bil-karta tal-identità numru 857437M, fejn gie akkużat talli fil-5 ta' Frar 2019, għall-habta tal-10.30 hrs, fi Triq Tin, Ħal Qormi, hebb għal Harold Gerada biex jingurjah, idejjqu jew jagħmillu ħsara b'xi mod. Il-Qorti giet mitluba sabiex f'każ ta' htija, tapplika l-Artikolu 383 tal-Kap 9.

Rat id-dokumenti eżebiti;

Semgħet ix-xhieda;

Rat l-atti tal-kawzi fl-ismijiet, Pulizija vs Marcelle Xuereb u Pulizija vs Harold Gerada, li jirrelataw dwar l-istess incident, u dana in vista tal-qbil li sar bejn il-

Prosekuzzjoni, parte civile u difiża waqt is-smiġh tal-kawża, liema qbil g'vies verbalizzat f'diversi verbali.

Rat l-atti tal-kawzi fl-ismijiet, Pulizija vs Lawrence Gerada, għal dak li jirrigwarda l-incident tal-25 ta' Diċembru 2018, u għal dak li jirrigwarda d-9 ta' Frar 2019, in vista tal-qbil li sar bejn il-Prosekuzzjoni, parte civile u difiża waqt is-smiġh tal-kawża, liema qbil gie vverbalizzat.

Ikkunsidrat;

In suċċint il-provi li ngabru f'din il-kawża u fil-kawzi li kienu qed jinstemgħu flimkien ma' din il-kawża, liema provi jgħoddu wkoll f'din il-kawża, huma s-segwenti:

WPC 329 T Azzopardi xehdet permezz ta' affidavit, fejn spjegat li fil-5 ta' Frar, 2019, Lawrence Gerada rrapporta li ibnu Harold Gerada u Marcelle Xuereb, kienu marru fir-residenza tiegħu. Spjegat li Lawrence Gerada kien fi stat ta' paniku u ta' biza'. Spjegat li Lawrence qalilha li ibnu u l-*partner* tiegħu, kienu ġew id-dar biex jieħdu xi affarijiet minn hemm, u huwa kien talabhom biex ma jidhlux. Spjegat li Lawrence infurmaha li ibnu beda jimbottah 'il ġewwa, u Lawrence beda jilqa' biex ma jidholx. WPC 329 kompliet tgħid li Lawrence Gerada sostna li ibnu ma wegghux, iżda huwa ma kienx jiflaħ għal ibnu. Spjegat li Lawrence kien qalilha li l-*partner* ta' ibnu kienet għajritu bi kliem dispregġjativ. Sostniet li Lawrence infurmaha li ibnu xorta daħal u ha xi affarijiet mid-dar.

WPC 329 kompliet tgħid li meta tkellmet ma' Harold Gerada, dan spjegalha li huwa għandu nofs il-proprjetà ta' missieru, u kien mar biex jieħu xi affarijiet tiegħu. Spjegalha wkoll li hih kien infurmah li missieru ma riedx jagħtih dawn l-affarijiet. Sostniet li Harold Gerada nnega li mbotta lil missieru, u addirittura dan qal li kien missieru li mbotta lilu. Meta tkellmet ma' Marcelle Xuereb, din sostniet li hija ma kellmitx lil Lawrence Gerada.

WPS161 T Camilleri pprezentat affidavit fejn spjegat li fid-9 ta' Frar, 2019, għal xi 9.35 hrs, Harold Gerada rrapporta li missieru, Lawrence Gerada, kien biddillu s-serratura tar-remissa fi Triq San Benedittu, Hal Qormi, u li huwa għandu nofs indiviż minn din il-proprjetà. Spjegat li dan qal li kellu xi affarijiet ġo fiha u kellu bżonnhom. Fis-17 ta' Frar, 2019, gie mitkellem Lawrence Gerada, li ma riedx

jiffirma dikjarazzjoni tad-dritt tal-avukat, u fejn qal li l-post huwa tiegħu, kien xtrah huwa stess, u rrangah hu wkoll.

PS 1502 R Grech ipprezenta affidavit fejn spjega li fil-25 ta' Dicembru, 2018, għal xi 10.30hrs, irrapporta Harold Gerada, illi kien sab il-proprjetà tad-dar matrimonjali ta' ommu u ta' missieru, fi Triq it-Tin, Qormi, iżda s-serratura tal-bieb ta' barra giet mibdula minn missieru, Lawrence. Spjega li Harold Gerada nsista li dan il-bdil sar illum, għax sal-bieraħ, kien kollox sew. Spjega li Harold Gerada qal li huwa werriet ta' ommu, u li ħuh, John Gerada, kien għamel xi xogħolijiet fil-garaxx għal missieru, u li b'konsegwenza ta' dan, huwa lanqas ma jista' jidhol fil-garaxx. Spjega li huwa rnexxielu jiftaħ biċ-ċavetta li għandu l-garaxx, iżda mbaġħad, sab hadida wara l-bieb, li biha ma setgħax jiftaħ u jidhol fil-garaxx. Spjega li Harold Gerada kien infurmah li fir-rigward tal-proprjetà li hemm fi Triq San Benedittu, Qormi, sa issa kollox kien sew. Spjega li Harold Gerada kien ipproduċa wkoll, il-kuntratt minn fejn kien qed isostni t-titlu tiegħu. Spjega li meta sar kuntatt ma' Lawrence Gerada, dan qal li hemm xi kawża, u li ried ikellem lil avukata tiegħu. Kompla jgħid li Harold Gerada, reġa' mar l-Għassa, fejn qal li huwa kellu l-indirizz fuq dik id-dar, u li kien qed jistenna xi ittri importanti. Spjega li meta reġa' gie mitkellem Lawrence Gerada, dan qallu li x-xogħol tal-Pulizija irid jitwettaq, u li l-avukata tiegħu kienet qaltlu li dan kollu mertu ta' kawża ċivili.

Lawrence Gerada xehed li fl-5 ta' Frar, 2019, kien qiegħed jirringa bieb tal-garaxx, u gie għalih ibnu. Qal li ibnu mbuttah, u l-*partner* tiegħu dahlet hadet il-*power wash*. Spjega li l-*partner* ta' ibnu bdiet tgħajjru u tinsulentah. Huwa sostna li dawn daħlu f'daru. Sostna li huwa ma jiftakarx xi kliem intqal fil-konfront tiegħu għaliex ixxukkja ruħu. Iżda l-kliem kien wiehed ta' tgħajjir. Huwa ċaħad li hebb għal ibnu, anke in vista tal-età tiegħ u. Insista li kien ibnu Harold li mbuttah fil-bieb tal-garaxx. Sostna li wara l-mewt ta' martu, Harold Gerada beda jidhol u johroġ x'hin irid, u anke jinsulentah. Sostna li dan beda jhalli mbarazz fid-dar. Sostna li beda jsib affarijiet neqsin mid-dar ukoll.

In kontroezami, huwa sostna li hu u Harold bdew jimbuttaw lil xulxin. Spjega li Marcelle Xuereb dahlet minn taħtu u bdiet tgħajjru. Sostna li mbaġħad Harold irnexxielu jimbuttah u daħal, filwaqt li ħa l-*clamps*. Sostna li d-dar in kwistjoni, hija dik matrimonjali li bena hu. Sostna li huwa kien dejjem jiggieled ma' martu minhabba l-vizzju tal-logħob li kellha.

Lawrence Gerada kompla bix-xhieda tiegħu, fejn qal li Marcelle Xuereb kienet golkarozza dakinhar tal-incident u dahlet tigri, u bdiet tinsulentah u tgħajjru.

Insista li lil martu kien jagħtiha flus. Sostna li martu kellha l-vizzju tal-logħob, u kienet tilgħab il-flus li kien ikollha. Insista li Harold kien jieħu mid-dar daww l-oġġetti li kienu tajba.

F'seduta oħra, Lawrence Gerada insista li Harold Gerada kien ilu għal erba' snin li telaq mid-dar, u fi żmien meta kienet għadha h ajja ommu. Meta żżewwġet it-tifla tiegħu fit-23 ta' Mejju, 2016, huwa kien diġà ma għadux joqgħod fid-dar. Sostna li meta kien jirċievi xi posta ndirizzata lil ibnu, kien jibgħatha lura. Sostna li Harold halla xi affarijiet hemmhekk.

In kontroezami, Lawrence Gerada sostna, li kien hemm każ ta' separazzjoni bejnu u bejn martu. Huwa kkonferma li meta martu kienet l-Isptar Karen Grech, huwa kien biddel is-serratura tal-bieb.

In riezami, huwa qal li jrid garanzija għaliex irid jipproteġgi lilu nnifsu.

Harold Gerada xehed li fl-4 ta' Frar, ċempel lil huh Johnny. Dana peress li fil-25 ta' Diċembru, missieru kien fettilu jagħlaq is-serratura ta' dar martimonjali. Sostna li fl-4 ta' Frar, ċempel lil huh, u qallu li għandu bżonn il-*Hoover*. Sostna li huh kien kellem lil missieru, u mbagħad infurmah li missieru ma riedx jagħtih dan il-*Hoover*. Sostna li huwa ra l-bieb miftuh tal-garaxx. Sostna li huwa ha l-*Hoover*, u x'hin daħal biex jieħu l-*powerwash*, missieru laqgħu bil-bieb b'kollox, u beda jimbottah. Sostna li kien huwa li għajjat lil Marcelle. Sostna li huwa, kulma qal lil missieru kien, li huwa għandu nofs il-post. Insista li Marcelle ma tkellmux lil missieru. Insista wkoll li kien hu li kien idur b'ommu.

F'seduta oħra, huwa kompla jeżebixxi dokumenti biex jipprova li huwa għandu nofs id-dar, u kif ukoll kopja ta' rapporti li kienu saru. Sostna li dakinhar tal-incident, huwa ha l-*Hoover*, u hu u diehel għall-*power wash*, gie missieru fuqu u mbuttah. Sostna li huwa għajjat lil Marcelle Xuereb u din hadet il-*power wash* u imbagħad telqu. Reġa' nsista li Marcelle Xuereb ma qalet xejn lil missieru.

In kontroezami, huwa sostna li jorqod gol-karozza. Huwa sostna li l-aċċess li kellu għad-dar, ingħalaq fil-25 ta' Diċembru, 2018. Sostna li dan ingħalaq minn missieru u huh, li kienu għamli stanga mal-bieb, għax skont huh, missieru kien qed jibza', peress li kienu gew iħabbtulu mal-bieb. Sostna li missieru, fl-incident mertu ta' din il-kawza, kien qallu biex ma jidholx fil-garaxx, u huwa kien irrispondih li huwa għandu nofsu. Insista li kellu bżonn il-*Hoover*. Huwa spjega

bil-ġurament tiegħu, li jkun hemm perijodu fejn kien qed jorqod fil-karozza, u perijodu fejn kien qed jorqod mal-*partner*. Huwa nsista li kien jieħu hsieb lil ommu, u kien jixtrilha dak li jkollha bzonn.

In riezami, huwa spjega li ġieli gabar posta mid-dar tal-ġenituri tiegħu.

F'seduta ohra, Harold Gerada xehed li huwa kien għamel rapport għaliex kien tilef il-kartiera. Huwa eżebixxa ittri mibgħuta mis-Sigurtà Soċjali, u rapport li għamel.

In kontroezami, huwa sostna li għadu bla çavetta tad-dar tiegħu. Sostna li huwa spiċċa jgħix go garaxx taht l-art. Sostna li l-ittri li jircievi fid-dar fejn trabba mal-ġenituri tiegħu, qed jiġu rrifjutati.

F'seduta ohra, Harold Gerada eżebixxa żewġ ritratti datati 25 ta' Diċembru, u l-ieħor datat 5 jew 9 ta' Frar. Spjega li fl-24 ta' Diċembru, 2018, huwa mar id-dar bin-numru 36, għall-ħabta tal-ghaxra u nofs ta' filghodu, u sab lil huh John Gerada jtaqqab il-bieb biex jagħmel stanga wara l-bieb, għaliex qallu li missieru kien qed jibza'. Spjega li lil John kien qallu biex isakkar kemm irid, imma ried iħallilu aċċess biex jidhol. Spjega li imbagħad fil-25 ta' Diċembru, isib kullimkien imsakkar, u fuq *Facebook*, ittella' dan ir-ritratt eżebit, biex jipprovokawh. Fir-rigward tal-incident ta' Frar 2019, huwa kien mar biex juza r-remissa, li wkoll għandu nofsa, u sabha magħluqa. Spjega li huwa kellu jitlob l-intervent tal-Pulizija biex seta' jiġbor is-serkin minn hemmhekk. Sostna li ilu tliet snin isib id-dar magħl uqa. Sostna wkoll li llum-il ġurnata, twaħhlet *camera* u din twaħhlet mingħajr il-permess tiegħu.

Marcelle Xuereb spjegat li fil-5 ta' Frar, 2019, hi u Harold kienu għaddejnin minn quddiem id-dar tal-ġenituri ta' Harold, u raw il-garaxx miftuħ. Harold niżel għall-*Hoover*. Sostniet li Lawrence ma kienx jidher li kien hemm. Kompliet tgħid li Harold mar għall-*Hoover*, u f'daqqa waħda, semgħetu jsejħilha biex tmur għall-*powerwash*. Qalet li rat lil Harold b'idu mgħollija, u x-xiħ jimbottah. Qalet li Harold kien qiegħed biss jilqa' b'idejh. Insistiet li kien Lawrence li kien qed jimbotta. Kompliet tgħid li hija harġet il-*powerwash* u telqet 'il barra. Insistiet li hija ma kellmitx lil Lawrence.

In kontroezami, hija kkonfermat li Lawrence Gerada qalilha biex titlaq, iżda hi ma wegbitu xejn. Qalet li din ma kinitx l-ewwel darba li Lawrence Gerada gġieled

magħ ha. Insistiet li omm Harold kienet tħobbha ħafna. Spjegat li Harold dejjem qalilha li l-*Hoover* hija proprjetà tiegħu.

John Gerada xehed li huwa jiġ i iben Lawrence Gerada. Qal li fl-24 ta' Diċembru, 2018, huwa ħa ritratt ma' missieru, għax kien ferħan li evita li jagħmel operazzjoni. Spjega li missieru kien ilu jgħidlu li qed jinfetħ il-bieb bil-lejl u kien qed jibza'. Sostna li biex iserraħ mohħ missieru, kien taqqab toqba fl-art, u kien Harold stess li tah ħ adida. Sostna li Harold kien ċempillu u qallu li missieru kien biddel is-serraturi tad-dar. Insista li missieru għamel dan, biex ikun protett, għax qabel, is-serraturi ma kinux sodi. Sostna li missieru kien għamel *cameras* ukoll, tant kien qed jibza'. Spjega li Harold kien mar joqgħod ma' Marcelle madwar tliet snin. Sostna li Harold ħalla biss l-oġġetti li ma jużax kuljum. Sostna li huħ Harold, kien urih appartament u garaxx li għ andu. Sostna li s-sitwazzjoni aggravat ruħha meta ommhom kienet l-isptar.

Sostna li huħ kien għamel is-santi tal-mewt ta' ommu mad-dar kollha, u din kienet qed taffettwa b'mod ħazin lil missieru. Sostna li missieru kien qed jilmonta, li Harold kien qed jitfa' l-affarijiet ġewwa l-garaxx. Beda wkoll isib l-vit tal-ilma tal-magna tal-ħasil magħluq. Ikkonferma li ommu kellha l-vizzju tal-logħob. Insista li missieru kien jieħu ħsieb lil ommu meta din mardet.

In kontroezami, huwa kkonferma li huma 4 aħwa, u li huħ Harold, għadu ġuvni. B'referenza għar-ritratt eżebit fejn hemm imniżżel li Wenzu għamilha, huwa ried ifisser li missieru kien xorob. Sostna li s-serraturi nbidlu l-għada li ttieħed dan ir-ritratt. Ikkonferma li Harold kellu ċwieviet tad-dar.

In riezami, huwa spjega li missieru jibza' minn Harold, għax dan ġieli għamel għalih, u anke heddu.

John Gerada xehed ukoll f'seduta oħra, fejn qal li fil-5 ta' Frar, 2019, missieru kien talbu biex imur fejn fl-Għassa ta' Ħ al Qormi. Spjega li meta mar, missieru qallu li huwa kien qieghed ġewwa bil-bieb miftuħ, u daħal Harold, fejn qagħad quddiemu, mentri għajjat lil Marcelle sabiex tidħol tieħu xi *Hoover*. Spjega li huwa ma kienx hemm, u għalhekk jaf biss dak li qallu missieru.

In kontroezami, huwa qal li kien missieru li mar l-Għassa jagħmel rapport, u li f'dan l-incident, missieru ma kienx wegga'.

Miriam Portelli xehdet li tigi bint Lawrence Gerada. Spjegat li meta ommha kienet l-isptar, kien imur iżurha kulhadd. Sostniet li l-intoppi bdew meta Harold Gerada ltaqa' ma' Marcelle Xuereb. Spjegat li sa anke kienu jiehdu lil ommha tara t-tigrijiet taż-żwiemel bil-harqa u bil-*wheelchair*. Sostniet li għandhom il-problemi bit-testment għaliex tgħid, li ommha giet imgaghla tagħmel li għamlet. Meta harġet mill-Isptar Karen Grech, missierha kien jieħu h sieb lil ommha. Kienu jigu l-*carers* ukoll. Sostniet li Harold Gerada u Marcelle Xuereb kienu dejjem jaqbd u l-argumenti ma' missierha. Sostniet li Harold Gerada ma kienx joqgħod fid-dar tal-ġenituri tagħhom, iżda ma tafx jekk kellux ogġetti tiegħu f'dik id-dar. Sostniet li missierha kien iħossu mbeżża' minn Harold u l-*partner* tiegħu.

Ikkunsidrat

L-imputat qed jigi akkużat ai termini tal-Artikolu 339(1)(d) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta, u cioè, li *"hebb kontra persuna sabiex jingurja, idejjaq jew jagħmel ħsara lil din il-persuna jew lil haddieħor, kemm-il darba l-fatt ma jkunx jaqa' taħt xi dispożizzjoni oħra ta' dan il-Kodiċi"*.

Jigi rilevat li skont il-ġurisprudenza nostrana dwar tali kontravvenzjoni, intqal li sabiex tisussisti kontravvenzjoni ai termini tal-Artikolu 339(1)(d), il-potenzjonalità ta' kuntatt fiziku, huwa biżżejjed. Fl-Appell Kriminali, Il-Pulizija v. Joseph Pace mogħtija fid 9 ta' Mejju 1997, intqal:

"L-ewwel Qorti rravvizat fl-għemil ta' l-appellant il-kontravvenzjoni kkontemplata fl-artikolu 339(1)(d) tal- Kodiċi Kriminali. Din il-kontravvenzjoni kontra l-persuna ssehh meta persuna thebb kontra persuna oħra sabiex tingurja, iddejjaq jew tagħmel ħsara lil dik il-persuna l-oħra jew lil haddieħor, kemm-il darba l-fatt ma jkunx jaqa' taħt xi disposizzjoni oħra tal-Kodiċi Kriminali. Biex persuna thebb kontra persuna oħra ma hemmx għalfejn li effettivament ikun hemm kuntatt fiziku; bizzżejjed li jkun hemm il-potenzjalità ta' tali kuntatt permezz tal-manifestazzjoni ta' forza fizika indirizzata lejn dik il-persuna oħra. Forsi t-test Inġlizz ta' din il-kontravvenzjoni jiddeskrivi ahjar il-kunċett ta' 'hebb': '... attempts to use force against any person with intent to insult, annoy or hurt such person or others ...'. Jekk ikun hemm kuntatt fiziku multo magis wiehed jista' jgħid li wiehed hebb għal persuna oħra, sakemm il-fatt ma jammontax għal xi reat iehor jew reat aktar gravi."

Il-Qorti, f'dan il-każ, giet rinfaccata b'verżjonijiet opposti u konfliggenti. Lawrence Gerada sostna li huwa gie mbuttata minn Harold Gerada, u nsulentat minn

Marcelle Xuereb. Qal ukoll li huwa pprova jwaqqaf lil Harold Gerada milli jidħol ġol-garaxx fi Triq Tin, Hal Qormi. Madanakollu bix-xokk, Lawrence Gerada qal li ma jafx xi kliem intqal lil minn Marcelle Xuereb. Mill-banda l-oħra, Harold Gerada sostna li huwa qgħad b'idejh 'il fuq, u baqa' jiġi mbuttata minn missieru. Marcelle Xuereb sostniet li hija ma kellmitx, fl-ebda ħin, lil Lawrence Gerada.

Il-Qorti tqies is-segwent: Dwar ix-xhieda mogħtija minn Lawrence Gerada, Marcelle Xuereb u Harold Gerada, u cioè minn dawn il-persuni li huma lkoll akkużati in konnessjoni ma' din l-istess ġlieda, u li l-istess każ għadu mhux deċiż, għandha ssir referenza għal dak li ntqal minn din il-Qorti, hekk kif diversament ippreseduta, fl-ismijiet, Il-Pulizija (Spettur Jeffrey Scicluna, Spettur Priscilla Caruana Lee) vs Omissis, Anthony Galea, fil-25 ta' Marzu, 2019:

“Id-difiza tal-imputat sostniet li l-istqarrija tal-ko-imputat ma hiex ammissibbli bħala prova f'din il-kawża. L-artikolu 658 huwa pjuttost ċar fir-regoli li jistabbilixxi dwar meta u fejn stqarrija ta' ko-akkużat hija ammissibbli bħala prova favur jew kontra ko-akkużat ieħor, u f'liema kontest ko-akkużat jista' jixhed fil-konfront ta' ko-akkużat ieħor.

Dak enuncjat fl-Artikolu 636(a) u (b) tal-Kodiċi Kriminali, u anke minn ġurisprudenza tal-Qrati tagħna juru fejn ix-xhieda tal-ko-akkużat ma tikkostitwixxi ebda prova, la kontra u lanqas favur l-akkużat jew lakkuzati l-oħra, u b'hekk mhux ammissibbli bħala tali.

Din ir-regola hija desunta a contrario sensu minn dak li jipprovdni lparagrafu (b) tal-artikolu 636, fis-sens li l-ko-akkużat isir xhud kompetenti fir-rigward ta' ko-akkużat, biss wara illi l-każ fil-konfront tiegħu ikun ġie definittavament deċiż. Fil-każ odjern, il-każ kontra l-koakkużat Gilbert Galea għadhu mhux deċiż.

Id-difiza ssostni li hawn tapplika r-regola indikata, u b'hekk dak kollu li qal il-ko-imputat mhux ammissibbi fil-konfront ta' xulxin.

Il-Qrati tagħna kellhom l-opportunità li jippronunzjaw ruħhom fuq dan il-prinċipju f'diversi każijiet fosthom Sua Maesta r-Re vs Carmeo Ċutajar ed altri, Qorti Kriminali 18 ta' Jannar, 1927; Il-Pulizija vs Toni Pisani Appell Kriminali 11 ta' Novembru, 1944; Il-Maesta tiegħu r-Re vs

Karmenu Vella, Qorti Kriminali 3 ta' Dicembru, 1947; The Police vs Alfred W. Lučk et, Appell Kriminali 25 ta' April, 1949; Ir-Repubblika ta' Malta vs Faustino Barbara, Appell Kriminali 19 ta' Jannar, 1996; Il-Pulizija vs Nasher Eshtewi Be Hag et, Appell Kriminali 2 ta' Frar, 1996; Il-Pulizija vs Carmelo Camilleri u Theresa Agius, Appell Kriminali 11 ta' Lulju, 1997, u r-Repubblika ta' Malta vs Domeniç Zammit et Appell Kriminali 31 ta' Lulju, 1998, Ir-Repubblika ta' Malta vs Ian Farrugia, Qorti Kriminali Digriet Datat 22 ta' Dicembru, 1998.

Din ir-regola giet interpretata u estiza mill-gurisprudenza biex anki tkopri kazijiet fejn persuni li jkunu akkuzati bl-istess reat imma fi procedure separati ma jkunx meqjusa bhala xhieda kompetenti u produçibbli kontro ko-akkuzati jew ko-imputati ohrajn, hlief meta l-proçess tax-xhud ikun gie deciz definittivament.

Il-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet "Il-Pulizija vs Omissis u Saada Sammut" spjegat li:

"Hekk di fatti kien gie ritenut mill-Qorti Kriminali b'Digriet tat-22 ta' Dicembru, 1998 fil-kawza "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Ian Farrugia". Dik il-Qorti, f'dak id-Digriet, wara li għamlet riferenza għall-gurisprudenzahemm citata, rriteniet li persuna li tkun akkuzata, kemm bhala kompliçi kif ukoll bhala koawtur, bl-istess reat migjub kontra dak l-akkuzat liehor ma tistax tingieb bhala xhud favur jew kontra dak l-akkuzat liehor sakemm il-kaz tagħha ma jkunx gie definittivament deciz u li dan il-prinçipju japplika sija jekk dik il-persuna tkun giet akkuzata fl-istess kawza tal-akkuzat l-iehor – b' mod li jkun hemm "koakkuzati" fil-veru sens tal-kelma – u sija jekk tkun akkuzata fi proçeduri separati. Il-bazi ta' dan il-prinçipju hu l-argument "a contrario sensu" li jitnissel mill-paragrafu (b) tal-Artikolu 636 tal-Kodiçi Kriminali. Konsegwentement dik il-Qorti kienet iddecidiet li dak ix-xhud li kien akkuzat bhala ko-awtur bl-istess reat li bih l-akkuzat kien jinsab akkuzat, ma hux kompetenti li jixhed, qabel ma l-kaz tiegħu jgħaddi in gudikat. (Ara ukoll fl-istess sens Digriet tal-Qorti Kriminali fil-kawza "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Brian Vella" [4.2.2004] u ohrajn.) L-unika eçcezzjoni għal dir-regola hi proprju dik kontenuta fl-art. 636 (b) li tirrendi tali xhud kompetenti biex jixhed għalkemm ikun imputat tal-istess reat li fuqu tkun mehtiega x-xhieda tiegħu, meta l-Gvern ikun wegħdu jew tah l-impunita' sabiex hekk ikun jista' jixhed."

Il-Qorti tagħmel referenza ukoll għad-digriet imsemmi fid-deċizjoni appena kwotata liema digriet ingħata fit-22 ta' Diċembru 1998 fil-kawza "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Ian Farrugia", fejn il-Qorti Kriminali qalet hekk:

"Il-gurisprudenza hi ċara fuq dan il-punt: persuna li tkun akkuzata, kemm bhala kompliċi kif ukoll bhala ko-awtur, blistess reat migjub kontra akkuzat iehor ma tistax tingieb bhala xhud favur jew kontra dak l-akkuzat l-iehor sakemm il-kaz tagħha ma jkunx gie definittament deċiz. Dan il-prinċipju japplika sia jekk dik il-persuna tkun giet akkuzata fl-istess kawza tal-akkuzat l-iehor – b'mod li jkun hemm "ko-akkuzati" fil-veru sens tal-kelma – u sia jekk tkun akkuzata fi proċedura separat.

Il-Qorti tagħmel referenza wkoll għas-segwent i deċizjonijiet:

R. v. Filippo Paċe, Qorti Kriminali, 14/11/1890, Kollezz. Deċiz. XII.5311; P. v. Toni Pisani App. Krim., 11/11/1944, Kollezz. Deċiz. XXXII.iv.792; R. v. Karmnu Vella, Qorti Kriminali, 3/12/47, Kollezz. Deċiz. XXXIII.iv.547; P. v. Alfred W. Lučk et., App. Krim., 25/4/1949, Kollezz. Deċiz. XXXIII.iv.870, u Rep. v. Domeniċ Zammit et, Qorti Kriminali, 15/12/1997 kif integrate bid-deċizjoni tal-Qorti ta' l-Appell Kriminali l-istess ismijiet tal-31/7/1998.

Il-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kawza fl-ismijiet "Ir-Repubblika ta' Malta vs Domeniċ Zammit et."stqarret li:

"Kwantu għal dawk ix-xhieda li qed jintalbu mill-ko-akkuzati, il-gurisprudenza, ibbazata kemm fuq il-ligi kif ukoll fuq ilbuon sens, hi ċara. Persuna li tkun akkuzata, kemm bhala kompliċi kif ukoll bhala ko-awtur, bl-istess reat migjub kontra akkuzat iehor ma tistax tingieb bhala xhud favur jew kontra dak l-akkuzat l-iehor sakemm il-kaz tagħha ma jkunx gie definittament deċiz. Dan il-prinċipju japplika sia jekk dik il-persuna tkun akkuzata fl-istess kawza tal-akkuzat l-iehor – b'mod li jkun hemm "ko-akkuzat" fil-veru sens tal-kelma – u sia jekk tkun giet akkuzata fi proċeduri separati. Fi kliem il-kompjant Imhallel William Harding:

“Maltese law, in fact, in section 632, Chapter 12 (Illum 636; Kap. 9), considers as incompetent to give evidence (except of course, on his own behalf) anyone charged with the same offence in respect of which his deposition is required, unless the proceedings against him are put an end to. Maltese law does not make any distinction as to whether the evidence of the codefendant is required by the prosecution or by another defendant.””

Il-Qorti tagħmel referenza għad-digriet datat 4 ta' Frar, 2004, fl-ismijiet ir-Repubblika ta' Malta vs Brian Vella. Permezz ta' dan id-digriet, il-Qorti Kriminali ordnat illi l-ġuri ta' Brian Vella jiġi xolt, u dan a bażi tal-fatt illi x-xhud Domeniċ Bonnici, illi kien akkużat bl-istess reati bhall-akkużat, kien għadu ma għaddiex proċeduri, u għalhekk mhux xhud ammissibbli, kontra jew favur l-akkużat ai termini tal-Kodiċi Kriminali:

“persuna li tkun akkużata, kemm bhala kompliċi kif ukoll bhala koawtur, bl-istess reat migjub kontra l-akkużat l-iehor ma tistax tingieb bhala xhud favur jew kontra l-iehor sakemm il-kaz tagħha ma jkunx gie definittivament deċiz u li dan il-prinċipju japplika sija jekk dik ilpersuna tkun giet akkużata fl-istess kawza tal-akkużat l-iehor b'mod li jkun hemm ko-akkużati fil-veru sens tal-kelma u sia jekk tkun akkużata fi proċeduri separati’.

Il-Qorti tagħmel referenza għad-deċizjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali Il-Pulizija vs Carmelo Camilleri u Theresa Agius tal-Imħallef Vincent DeGaetano tal-11 ta' Lulju, 1997:

“Hu prinċipju elementari tad-dritt ta' proċedura penali tagħna li dak li jistqarr ko-akkużat, sia jekk bil-fomm biss u sia jekk bil-miktub, ma jagħmilx prova la favur u anqas kontra ko-akkużat iehor. Dan il-prinċipju jitnissel kemm mill-Artikolu 661 tal-Kodiċi Kriminali kif ukoll mill-Artikolu 636 (b) tal-imsemmi Kodiċi. Infatti l-ġurisprudenza tagħna rrikonossiet ukoll l-inammissibilità tax-xhieda tal-ko-akkużat kemm-il darba l-kaz tiegħu ma jkunx gie definittivament konkluz’.

Il-Qorti tfakkar f'Artikolu 661 tal-Kodiċi Kriminali fejn hemm innizzel li “Konfessjoni ma tagħmilx prova hliief kontra min jagħmilha u mhix ta' pregudizzju għal ebda persuna ohra.”

F'dan l-isfond, u fid-dawl tal-fatt li dawn ix-xhieda kollha, u cioè Marcelle Xuereb, Harold Gerada u Lawrence Gerada huma kollha akkużati fi proċeduri quddiem din il-Qorti, dak kollu li xehdu, kemm favur, kif ukoll kontra l-imputat, ma jista' qatt jitqies li jagħmel prova ammissibbli kontra l-istess imputat.

Din il-Qorti għalhekk, tista' biss tqis ix-xhieda mogħtija mill-Uffiċjali tal-Pulizija u t-tfal ta' Lawrence e Gerada. Madanakollu, il-Qorti tqies li dawn ix-xhieda rrelataw biss il-verżjonijiet li ġew mogħtija, u hadd minnhom ma kien preżenti waqt li kienet qed isseħħ l-allegata ġlieda. Dan jammonta biss għal *'hearsay evidence'* u konsegwentament, mhux provi ammissibbli fil-konfront tal-imputat. Il-Qorti tagħmel referenza għal sentenza tal-Qorti Kriminali ta' nhar it-28 ta' Marzu, 2014, fl-ismijiet, 'Ir-Repubblika ta' Malta vs Angelus Vella et.', fejn dwar dan il-punt, il-Qorti qalet:

"F'dak li huma deċiżjonijiet kriminali, il-Qrati tagħna issa ilhom sew isegwu il-prattika dwar il-hearsay rule. (Ara dwar dan il-punt: Ir-Repubblika versus Meinrad Calleja). Reċentement il-Qorti tal-Appell Kriminali diversament preseduta qalet hekk:" 'Fil-limiti tal-użu li għamlet l-ewwel Qorti tal-okkorrenza msemmija, ma hemm xejn irregolari. Hu ben stabbilit li waqt li prova hearsay ma hix prova tal-kontenut ta' dak li jiġi rapportat li ntqal, hi prova li dak rapportat li ntqal fil-fatt intqal fiċ-ċirkostanzi, data, post u ħin li ntqal u in kwantu tali hi ċirkostanza li meħuda ma' provi u ċirkostanza oħra tista' wkoll tikkontribwixxi għall-apprezzament li tagħmel il-Qorti.' (1 t'April 2011 'Il-Pulizija versus Fabio Schembri' preseduta mill-S.T.O. il-Prim Imħallef Dr Silvio Camilleri)"

Għaldaqstant, il-Qorti tinnota, li a bażi tal-provi prodotti, u dan anke minħabba l-fatti spjegati aktar 'l fuq, il-Prosekuzzjoni ma gābitx il-provi tal-elementi rikjesti mill-liġi għall-imputazzjoni addebitata lill-imputat. Il-provi migjuba mill-Prosekuzzjoni jieqfu ferm il-bogħod mill-piż tal-prova rikjest mill-liġi, u cioè, dak fi grad ta' ċertezza morali mingħajr dubju dettat mir-raguni. Kwindi, il-Prosekuzzjoni ma ppruvatx il-każ tagħha fil-grad li huwa rikjest fil-kamp penali.

Decide

**Għar-ragunijiet hawn fuq esposti, din il-Qorti qed issib lill-imputat mhux
hati tal-imputazzjoni mressqa fil-konfront tiegħu, u qed tilliberah minn
kull kundanna u htija.**

Magistrat Dr. Simone Grech

**Janet Calleja
Deputat Registratur**